DOMSTOLENS DOM
29. november 1990 *

I sag C-182/89,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Marie Wolfcarius og Thomas van Rijn, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Guido Berardis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Franske Republik ved Edwige Belliard, underdirektør i Det Franske Udenrigsministeriums Retsafdeling, og Marc Giacomini, sekretær i Det Franske Udenrigsministerium, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Franske Ambassade, 9, boulevard Prince-Henri,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det statueres, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser iht. artikel 10, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 3626/82 af 3. december 1982 om gennemførelse i Fællesskabet af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (EFT L 384, s. 1) samt iht. Traktatens artikler 5 og 189, idet den har udstedt importtilladelser for skind af vilde katte af arterne *Felis wiedii* og *Felis geoffroyi* hidrørende fra Bolivia,

har

DOMSTOLEN,

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida og M. Díez de Velasco samt dommerne C. N. Kakouris, F. A. Schockweiler, F. Grévisse, M. Zuleeg og P. J. G. Kapteyn,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe,

* Processprog: fransk.

på grundlag af retsmøderapporten,

og efter mundtlig forhandling den 9. oktober 1990,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 18. oktober 1990,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 25. maj 1989, har Kommissionen i medfør af EØF-Traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser iht. artikel 10, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 3626/82 af 3. december 1982 om gennemførelse i Fællesskabet af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (EFT L 384, s. 1), samt iht. EØF-Traktatens artikel 5 og 189, idet den har udstedt importtilladelser for mere end 6 000 skind af vilde katte af arterne *Felis geoffroyi* og *Felis wiedii* hidrørende fra Bolivia. Under den mundtlige forhandling har Kommissionen frafaldet sit anbringende om tilsidesættelse af Traktatens artikler 5 og 189.

2 Konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (herefter benævnt »Washington-konventionen«) af 3. marts 1973 (EFT 1982, L 384, s. 7) regulerer den internationale handel med visse dyre- og plantearter, såvel som dele eller produkter af disse dyr og planter, som på rimelig let måde kan identificeres. På det for sagen relevante tidspunkt var arterne af vilde katte *Felis geoffroyi* og *Felis wiedii* omfattet af Washington-konventionens liste II. Listen omfatter arter, som kan blive truet af udryddelse, medmindre handelen underkastes strenge forholdsregler for at undgå, at de udnyttes på en måde, der er uforenelig med deres overlevelse.

3 Forordning nr. 3626/82 blev udstedt for at sikre en ensartet anvendelse af de handelspolitiske foranstaltninger, som gennemfører Washington-konventionens bestemmelser. Med hensyn til visse arter, herunder de omhandlede vilde katte, er der i forordningen fastsat strengere foranstaltninger end i Washington-konventionen. På daværende tidspunkt krævedes der ved indførsel til Fællesskabet af arterne *Felis geoffroyi* og *Felis wiedii* i henhold til forordningens artikel 3, stk. 2, fremlæggelse af en indførselstilladelse udstedt i henhold til betingelserne i forordningens artikel 10, stk. 1, litra b).

4 Forordningens artikel 10, stk. 1, litra b), første led, har følgende ordlyd:

»Indførselstilladelser som omhandlet i artikel 3, stk. 2, udstedes kun såfremt:

— det er indlysende, eller såfremt ansøgeren på troværdig måde godtgør, at fjernelsen af den pågældende enhed fra dens naturlige miljø ikke vil være til skade for arternes bevarelse eller udstrækningen af det område, hvor den pågældende bestand ... er udbredt«.

5 De franske myndigheder udstedte den 6. februar 1986 indførselsestilladelser for skind af de omhandlede vilde katte. Tilladelserne henviser til de eksporttilladelser, som de bolivianske myndigheder havde udstedt den 5. august 1985. Kommissionen er af den opfattelse, at disse indførselstilladelser var udstedt i strid med gældende regler, da betingelserne i artikel 10, stk. 1, litra b), ikke var opfyldt.

6 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, sagens forhistorie samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

7 Til støtte for sit synspunkt henviser Kommissionen til den faktiske sammenhæng, hvorunder de franske myndigheder traf afgørelse. Ifølge Kommissionen er der navnlig tale om følgende faktiske omstændigheder:

— Washington-konventionens anvendelse i Bolivia havde været diskuteret under de kontraherende parters konference, som fandt sted i Buenos Aires fra den 22. april til den 3. maj 1985. De kontraherende parter havde konstateret, at der fandt en betydelig ulovlig handel sted med de af Washington-konventionen omfattede produkter, som hidrørte fra Bolivia, og at der var udstedt mange falske eksport- eller reeksporttilladelser. Det fremgår af betragtningerne til resolutionen af 30. april 1985, som disse diskussioner førte til vedtagelsen af, at visse lande havde udtrykt deres bekymring, navnlig visse lande, som grænser op til Bolivia, idet de så deres vilde fauna og flora direkte truet. Endvidere blev de kontraherende parter i resolutionen opfordret til ikke længere at acceptere sendinger af arter, som omfattes af Washington-konventionen, som er ledsaget af bolivianske dokumenter eller anmeldt som hidrørende fra Bolivia, før den bolivianske regering på Washington-konventionens medlemsstaters konference eller for konventionens Stående Komité har godtgjort, at det har truffet alle foranstaltninger, som falder ind under regeringens kompetence, for at sikre en korrekt anvendelse af konventionen. På sit møde fra den 28. oktober til den 1. november 1985 fandt Washington-konventionens Stående Komité, at de af den bolivianske regering trufne foranstaltninger var tilfredsstillende. Komitéen pålagde derfor Washington-konventionens sekretariat at opfordre de kontraherende parter, som havde forbudt indførsel af vilde dyr og planter hidrørende fra Bolivia, til at ophæve dette forbud.

— Efter at den nævnte resolution var vedtaget den 30. april 1985, sendte Kommissionen samme dag et telex til Washington-konventionens Styrelsesråd i medlemsstaterne, hvoraf det fremgår, at der ikke længere måtte udstedes indførselstilladelser for de omhandlede arter hidrørende fra Bolivia.

— Indførsler af disse arter blev herefter optaget på dagsordenen for et møde i Fællesskabets Udvalg for Konventionen om International Handel med Udryddelsestruede Vilde Dyr og Planter, som fandt sted fra den 12. til den 14. november 1985. Det fremgår af et konklusionsudkast, som blev udarbejdet på dette møde, at ifølge de oplysninger, som udvalget rådede over på daværende tidspunkt, udstedte Bolivia ikke længere eksporttilladelser for skind af de omhandlede vilde katte, idet der ikke forelå de videnskabelige og kommercielle

oplysninger, som krævedes for at fastlægge de eksportkvoter og til at gennemføre de øvrige foranstaltninger, som den bolivianske regering og Washingtonkonventionens sekretariat var enedes om.

8 Ifølge Kommissionen følger det heraf, at da de franske myndigheder i februar 1986 udstedte de anfægtede indførselstilladelser, kunne de ikke lægge til grund, at betingelserne i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 3626/82 var opfyldt.

9 Den franske regering har fremført en række argumenter mod dette synspunkt, som fremgår af retsmøderapporten og af generaladvokatens forslag til afgørelse af 18. oktober 1990. Hovedparten af disse argumenter er bygget på en fejlagtig fortolkning af Kommissionens klagepunkt. Kommissionens klagepunkt tager alene sigte på, at bestemmelserne i forordningens artikel 10, stk. 1, litra b), er fejlagtigt anvendt.

10 Den franske regering har hertil gjort gældende, at eneafgørende for, om der kan udstedes indførselstilladelser er, om det nationale videnskabsråd i importlandet har samtykket deri, som det var tilfældet i denne sag.

11 Dette argument kan ikke tages til følge. Efter forordningens bestemmelser er det ikke en betingelse for udstedelse af indførselstilladelser, at en myndighed som den anførte har givet sit samtykke, hvorfor dette kun kan udgøre et af de momenter, der skal tages hensyn til ved afgørelsen af, om kriterierne i artikel 10, stk. 1, litra b), er opfyldt.

12 Ifølge denne bestemmelse kan myndighederne udstede indførselstilladelser i to tilfælde, enten når det er indlysende, at fjernelsen af den pågældende enhed fra dens naturlige miljø ikke vil være til skade for arternes bevarelse eller udstrækningen af det område, hvor den pågældende bestand af en art er udbredt, eller såfremt ansøgeren på troværdig måde har godtgjort dette.

13 Efter sagens omstændigheder som helhed, som de franske myndigheder var bekendt med, må det imidlertid erkendes, at de ikke havde rimeligt grundlag for at fastslå, at det var indlysende, at fjernelsen af de pågældende vilde katte ikke ville være til skade for deres bevarelse eller udstrækning af det område, hvor de er udbredt.

14 Det fremgår endvidere af sagen, at ansøgeren alene forelagde den franske administration en række udførselstilladelser, som de bolivianske myndigheder havde udstedt den 5. august 1985, dvs. i den periode, hvor der var alvorlige problemer med Washington-konventionens anvendelse i Bolivia. De franske myndigheder kunne derfor ikke med rette antage, at ansøgeren på en troværdig måde havde godtgjort, at de førnævnte betingelser var opfyldt.

15 Det bemærkes endvidere, at udtalelsen fra det franske Videnskabsråd ikke var affattet tilstrækkelig klart og utvetydigt til at kunne anvendes som gyldigt bedømmelsesgrundlag.

16 Det må derfor fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser efter artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 3626/82, idet den i februar 1986 udstedte indførselstilladelser for mere end 6 000 skind af vilde katte af arterne *Felis geoffroyi* og *Felis wiedii* hidrørende fra Bolivia.

Sagens omkostninger

17 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at afholde sagens omkostninger. Den Franske Republik har tabt sagen og bør derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) **Den Franske Republik har tilsidesat sine forpligtelser efter artikel 10, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 3626/82 af 3. december 1982 om gennemførelse i Fællesskabet af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter, idet den i februar 1986 udstedte indførselstilladelser for mere end 6 000 skind af vilde katte af arterne *Felis geoffroyi* og *Felis wiedii* hidrørende fra Bolivia.**

2) **Den Franske Republik betaler sagens omkostninger.**

Due O'Higgins Moitinho de Almeida Díez de Velasco

Kakouris Schockweiler Grévisse Zuleeg Kapteyn

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 29. november 1990.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

O. Due
Præsident